

ЗАТВЕРДЖУЮ:

президентка Національного університету
«Київський авіаційний інститут»

Ксенія СЕМЕНОВА

19 червня 2026 року

ВИСНОВОК

Національного університету «Київський авіаційний інститут» (далі – КАІ) про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бугайчука Олега Руслановича на тему «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Витяг

із протоколу № 12 розширеного засідання
кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ
від 15 червня 2026 року

Присутні на засіданні науково-педагогічні працівники кафедри національної безпеки та підприємництва:

Головуюча на засіданні – д.держ.упр., проф., професор кафедри Марушева О.А.; в.о. зав. кафедри, д.е.н., професор Чумак О.В.; д.держ.упр., проф., професор кафедри Лелеченко А.П.; д.держ.упр., доц., професор кафедри Дяченко С.А.; д.держ.упр., проф., професор кафедри Грищенко І.М.; д.держ.упр., проф., професор кафедри Михайловська О.В.; д.ю.н.; доц., професор кафедри Кочеров М.В.; к.держ.упр., доц., доцент кафедри Перестюк І.П.; к.держ.упр., доц., доцент кафедри Дерун Т.М., д.е.н., доц., професор кафедри Кравченко О.М.; д.держ.упр., професор Романенко Є.О.

Аспіранти кафедри: Бугайчук О.Р.; Веретинський А.І., Тараненко Ф.В.

Присутні на засіданні науково-педагогічні працівники з інших кафедр КАІ:

Легенький М. І., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії держави і права, конституційного та адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин КАІ.

Присутні на засіданні науково-педагогічні працівники з інших закладів освіти:

Олійник Володимир Вікторович, д.держ.упр., доц., професор кафедри публічного управління та адміністрування Торговельно-економічного університету.

Євсюкова Оксана Володимирівна, д.держ.упр., доц., професор кафедри публічного управління та адміністрування Торговельно-економічного університету.

Майстренко Катерина Миколаївна, к.держ.упр., доцент, доцент кафедри бізнесу, адміністрування та права Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього».

Серед присутніх 8 докторів наук з державного управління, 1 доктор економічних наук, 1 доктор юридичних наук, 3 кандидати наук з державного управління.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження аспіранта кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ Бугайчука Олега Руслановича на тему «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри національної безпеки та підприємництва Грищенко Ірина Миколаївна.

Дисертація виконувалася на кафедрі національної безпеки та підприємництва Факультету менеджменту, фінансів та маркетингу КАІ. Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої ради Національного авіаційного університету (протокол № 9 від 15 грудня 2022 року).

Уточнену редакцію теми дисертаційного дослідження затверджено на засіданні Вченої ради Факультету менеджменту, фінансів та маркетингу КАІ (протокол №3 від 11 березня 2026 року).

Виступили:

Здобувач Бугайчук Олег Русланович представив презентацію за основними положеннями дисертації «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Доповідач обґрунтував актуальність обраної теми, визначив мету, завдання, методи дослідження, охарактеризував об'єкт і предмет дослідження, виклав основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, вказав науково-практичну значущість роботи, зазначив про впровадження результатів дослідження.

Автором узагальнено теоретичні засади та сутність публічного управління освітніми послугами в Україні, показано як цілеспрямовану діяльність суб'єктів надання освітніх послуг, спрямованих на формування здатності системи управління постійно оновлювати зміст і результати освіти відповідно до вимог здобувачів та бенефіціарів, які формують попит на освітні послуги з метою реалізації власних економічних інтересів та задоволення особистісних, колективних та суспільних потреб в отриманні освітніх послуг.

На основі аналізу та узагальнення процесів зміни управлінських підходів до надання освітніх послуг запропоновано періодизацію становлення та розвитку

цифрової трансформації публічного управління освітою. Вона охоплює: етап інформатизації або діджитизації (1993–2000 рр.), коли здійснено перехід від аналогової інформації до цифрової та створено базову інфраструктуру; етап цифровізації (2000–2019 рр.), що став переломним і вивів освіту на рівень стратегічної галузі; сучасний етап цифрової трансформації (2020–дотепер), який характеризується стратегічним та інституційним переосмисленням управлінських підходів і повсюдною інтеграцією цифрових технологій у процеси прийняття рішень. Масове впровадження цифрових інструментів зумовило реорганізацію органів управління освітою, трансформацію функцій суб'єктів надання освітніх послуг, активізацію громадянської участі та посилення сумісності українських цифрових рішень зі стандартами ЄС.

Здобувачем показано, що цифровізація не лише оптимізувала управлінські процеси, а й змінила їхню логіку, утвердивши електронне врядування як новий формат публічного управління освітніми послугами. Доведено, що трансформаційні процеси мають ґрунтуватися на принципах публічного управління освітою, традиційний перелік яких запропоновано доповнити принципом «управління знаннями». Його сутність полягає у забезпеченні обміну знаннями між учасниками процесу, цифровізації управління знаннями, розвитку людського капіталу та організаційного навчання, системності й безперервності накопичення знань, інноваційності та адаптивності, інтеграції знань у процес ухвалення рішень, відкритості та доступності інформації. Автором встановлено, що попри фундаментальність цього принципу в європейському освітньому просторі, в Україні він досі не закріплений у нормативно-правових актах.

Проведено багатовимірну класифікацію суб'єктів надання освітніх послуг за характером діяльності, формою власності, рівнем управління та функціональними ознаками. Це дозволило визначити, що заклади освіти виконують комплекс взаємопов'язаних функцій: реалізацію державної освітньої політики, управління знаннями, управлінську, соціально-захисну, науково-дослідну, комунікативну, інноваційну, виховну, соціалізаційну, профорієнтаційну, розвивальну, культуротворчу та економічну. Сукупність цих функцій забезпечує не лише організацію освітнього процесу, а й формування людського капіталу, розвиток інноваційного потенціалу суспільства, соціальну інтеграцію особистості та підтримку сталого розвитку держави.

Дослідником доведено, що багатовимірна класифікація суб'єктів надання освітніх послуг і визначення їхніх ключових функцій створюють підґрунтя для формування цілісної системи публічного управління освітою. Логічним продовженням цього аналізу стало обґрунтування необхідності розширення комплексу управлінських механізмів у контексті цифровізації. Саме тому до традиційних інструментів запропоновано додати механізми багатостороннього партнерства, які забезпечують інтеграцію організаційних, правових, інформаційних, фінансових та технологічних засобів взаємодії між державою, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, бізнесом, громадськими організаціями, міжнародними партнерами та громадянами. Це дозволяє не лише підтримувати якість і доступність освітніх послуг, а й посилювати їх інноваційність завдяки використанню цифрових технологій.

На відміну від традиційних моделей управління освітою, де домінує вертикальна система прийняття рішень, багатостороннє партнерство ґрунтується на мережевій взаємодії учасників освітнього процесу та спільній відповідальності за результати розвитку освітньої сфери. До його ключових механізмів належать: цифрові платформи комунікації; публічно-приватне партнерство; мережеве співробітництво закладів освіти; громадсько-державне партнерство через цифрові інструменти участі; грантово-проектні інструменти цифрового партнерства; взаємодія освіти, науки та бізнесу; управління освітніми даними (Data-driven Governance).

Ефективність цих механізмів, що формують інтегрований комплекс багатостороннього партнерства у сфері публічного управління освітою, забезпечується принципами відкритості та прозорості даних, цифрової інклюзивності, рівноправності учасників, взаємної відповідальності, інноваційності, кібербезпеки та захисту персональних даних, а також орієнтацією на потреби громадян. У сукупності зазначені механізми формують умови для глибинної трансформації публічного управління освітніми послугами в контексті цифровізації, забезпечуючи підвищення якості, доступності та інноваційності освітньої сфери, а також сприяючи інтеграції й адаптації світового досвіду до національних умов.

У ході аналізу та узагальнення зарубіжного досвіду показано, що цифрова трансформація не стирає відмінностей між децентралізованими та централізованими моделями управління освітою, а змінює їх зсередини. У децентралізованих системах (Австралія, Бельгія, Бразилія, Німеччина, Швейцарія, Мексика, США) вона посилює координацію між рівнями управління, передаючи значну частину повноважень на місцевий рівень і розширюючи можливості закладів освіти щодо організації процесу, розподілу ресурсів та впровадження цифрових інновацій. У централізованих системах (Франція, Китай, Південна Корея, Сінгапур, ОАЕ) цифровізація забезпечує єдність стандартів і узгодженість політики, але водночас може обмежувати автономію закладів та знижувати гнучкість управління. Виокремлено також квазіцентралізовану модель (Японія, Нідерланди, Швеція, ПАР), де стратегічний контроль зберігається у центрі, а практичне виконання передається на місцевий рівень.

Мережева модель управління освітою (Австралія, Нова Зеландія) вирізняється горизонтальною структурою, у якій елементи системи взаємодіють без суворого підпорядкування, формуючи зв'язки довкола спільних цілей. Під впливом цифровізації вона трансформувалася у глобалізовану модель освітнього врядування, що базується на використанні Big Data, індикаторів, аналітичних систем і цифрових платформ для формування національних освітніх політик (Чилі, Сінгапур). Порівняльний аналіз зарубіжних моделей дозволив виокремити квазіцентралізовані та мережеві моделі, які під впливом цифровізації набули рис глобалізованого врядування.

У ході аналізу сучасних підходів до управління освітою, заснованих на цифровізації з'ясовано, що у європейських країнах реалізовані поєднані гібридні моделі управління, які відрізняються за різними підходами, серед яких: ризик-орієнтований підхід для планування інспекцій до закладів освіти; цифрова

аналітика для вибіркового державного втручання; розробка політики на основі доказів з метою використання емпіричних даних для розробки та коригування освітньої стратегії; підхід до управління якістю надання освітніх послуг через відкритість публічного управління шляхом залучення широкого кола недержавних суб'єктів для забезпечення громадського нагляду і публічного контролю, які сприяють підзвітності та зміцненню довіри суспільства, розвитку публічно-приватного партнерства.

Підтверджено позицію автора, що цифровізація в європейських країнах є не самоцільною метою, а каталізатором трансформації управління, який посилює координацію та забезпечує діалог усіх зацікавлених сторін.

Автором доведено, що, на відміну від європейських країн, де цифровізація впроваджувалася поступово протягом десятиліть, в Україні цей процес має характер прискореної трансформації. Він поєднує освітні та безпекові функції, вирізняється високою адаптивністю управлінських рішень, орієнтацією на доступність освіти для переміщених осіб, забезпечує збереження зв'язку здобувачів із українською системою незалежно від місця перебування, інтегрує цифровізацію з процесами післявоєнного відновлення та тісно пов'язаний із розвитком електронного врядування.

Установлено, що українська екосистема освітніх послуг тісно інтегрована із загальнодержавною цифровою трансформацією, електронними реєстрами, системами цифрової ідентифікації та публічними сервісами, тоді як у європейських країнах освітні цифрові системи функціонують більш автономно.

Окремо виокремлено особливості трансформації публічного управління освітою в Україні в умовах воєнного стану, що зумовлені адаптацією європейських практик до національних реалій, подоланням інституційних обмежень та забезпеченням стійкості цифрової інфраструктури в умовах триваючої російсько-української війни. Доведено, що цифровізація публічного управління освітніми послугами в умовах збройної агресії одночасно виконує освітні, соціальні, безпекові та відновлювальні функції, вирізняється високою адаптивністю управлінських рішень і інтеграцією цифрових механізмів із завданнями національної стійкості та післявоєнного відновлення держави.

На основі аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розроблено авторську комплексну циклічну модель трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації. Її фундаментом є інтеграція грантових, контрактних, контрольних механізмів, систем внутрішнього та зовнішнього оцінювання освітніх послуг, а також інтегрованого механізму багатостороннього партнерства. Це забезпечує перехід від традиційної адміністративної моделі управління до людиноцентричної, цифровоорієнтованої системи, яка постійно оновлюється завдяки безперервному циклу управління. Такий цикл гарантує вдосконалення освітніх послуг на основі цифрових технологій, управління даними (Data-driven Governance), штучного інтелекту та цифрових платформ взаємодії.

Запропоновано практикоорієнтовані рекомендації щодо вдосконалення трансформації публічного управління освітніми послугами в Україні в умовах цифровізації та європейської інтеграції, зокрема рекомендовано: удосконалити нормативно-правове забезпечення цифрового управління освітою; створити єдину

цифрову екосистему управління освітою; запровадити Data-driven management у сфері освіти; забезпечити системний розвиток цифрових компетентностей управлінського персоналу; посилити механізми багатостороннього партнерства; гарантувати цифрову інклюзію та рівний доступ до освіти; зміцнити кібербезпеку освітньої сфери; продовжити інтеграцію української освіти до Європейського освітнього простору; реалізувати людиноцентричну модель управління освітніми послугами; сформувавши систему управління освітою, орієнтовану на післявоєнне відновлення. Реалізація цих заходів забезпечить формування стійкої цифрової екосистеми управління освітою, здатної гарантувати високу якість, доступність і безперервність освітніх послуг в умовах воєнних викликів та повоєнного відновлення держави.

На основі проведеного дослідження та з метою забезпечення ефективної трансформації публічного управління освітніми послугами запропоновано забезпечити перехід від адміністративно-командної ієрархії до мережевої співпраці, від патерналістичного підходу до залучення стейкхолдерів, а також від орієнтації на освітній процес до орієнтації на потреби людини й суспільства.

У дисертації узагальнено теоретичні підходи та розроблено практико-орієнтовані рекомендації, спрямовані на трансформацію публічного управління освітніми послугами в умовах цифрової трансформації.

Після закінчення презентації Бугайчука О.Р. присутніми на захисті фахівцями були поставлені наступні запитання:

Запитання до здобувача:

1. Михайловська О.В., д.держ.упр., проф., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання: У своїй роботі Ви досліджували освітні послуги. Назвіть ключові особливості освітніх послуг.

Відповідь: Дякую за запитання. Однією з ключових особливостей освітніх послуг є їх нематеріальність, тобто освіта не має фізичного втілення – результатом є знання, вміння, компетенції, тобто інтелектуальний продукт, що спрямований на задоволення особистих чи колективних потреб і має прояв у зміні фізичного, розумового чи економічного стану споживача. Освітня послуга є нематеріальною, її не можна зберігати або передавати безпосередньо. Незбережуваність освітніх послуг виявляється у двох аспектах: їх неможливо заздалегідь накопичити як матеріальний продукт, а засвоєні знання з часом можуть втрачатися або застарівати. Освітня послуга є особливою споживчою цінністю, що позбавлена матеріального вираження.

Іншою ознакою освітньої послуги є невіддільність процесу її надання від процесу споживання. Освіту неможливо «створити» наперед, оскільки вона формується у процесі безпосередньої взаємодії між викладачем і здобувачем освіти. Невіддільність від споживача зумовлена тим, що споживання освітніх послуг починається одночасно з початком їх надання. У цьому і полягає основна відмінність створення освітніх продуктів від будь-яких інших. Стрижневим елементом у механізмі надання освітньої послуги виступає саме активна участь

здобувача, адже мета освітнього процесу полягає не лише в передаванні знань, умінь і навичок, а й у забезпеченні їх реального засвоєння.

2. Євсюкова О. В., д.держ.упр., доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування Торговельно-економічного університету.

Запитання: Основним науковим здобутком Вашого дослідження є комплексна циклічна модель трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації. Що, на Вашу думку, є передумовами, які визначають необхідність зміни публічного управління освітніми послугами?

Відповідь: Вдячний за запитання. Запропонована нами комплексна циклічна модель трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації включає *вхід*, як комплекс передумов, факторів і ресурсів, які визначають необхідність зміни публічного управління освітніми послугами з урахуванням низки внутрішніх і зовнішніх факторів. До цієї сукупності факторів ми відносимо: запит суспільства на якісні освітні послуги; державну політику цифровізації; нормативно-правове забезпечення розвитку освітньої галузі, пов'язане з реалізацією євроінтеграційних та безпекових вимог; ресурсне забезпечення системи надання освітніх послуг, як сукупність управлінських дій, що охоплюють фінансові (*місцеві, державні, грантові, інвестиційні, приватні джерела фінансування*), матеріально-технічні, кадрові та організаційні аспекти, які передбачають планування, раціональний розподіл і контроль використання ресурсів для забезпечення стабільності функціонування освітньої системи; цифрову інфраструктуру; освітні дані та інформаційні ресурси тощо. Вся ця сукупність факторів створює запит суспільства на зміну підходів до управління освітніми послугами, який сформульований у меті *нашої моделі*: формування ефективної, прозорої, людиноцентричної системи публічного управління освітніми послугами на основі цифрових технологій.

3. Лелеченко А.П. д.держ.упр., проф., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання: Під час представлення результатів своєї наукової праці Ви зазначили, що поповнили перелік принципів управління освітніми послугами принципом «управління знаннями». Чому це важливо, на Вашу думку?

Відповідь: Дякую за запитання. Сутність принципу управління знаннями – перетворення індивідуальних знань і досвіду людини на колективний актив організації, тобто знання будь-якої людини мають бути інтегровані в усі процеси організації, в якій працює ця людина, а не існувати окремо. Цінність цього принципу полягає у тому, що дає розуміння – знання і досвід людини, які з об'єктивних чи суб'єктивних причин не допомагають розвиватися організації, через ухвалення рішень чи вирішення завдань, не є активом організації, а це значить, що управління в організації не є ефективним і потребує змін. Тут варто акцентувати увагу, що саме цей принцип наголошує на тому, що всі елементи системи освітніх послуг хочуть реалізувати власні економічні інтереси і задовольнити свої потреби, тому, сплачувати кошти людині, яка не ділиться своїми знаннями з організацією, в якій працює, не збагачує цю організацію власним досвідом є економічно не вигідним і стратегічно недоцільним. Саме це є одним із чинників розуміння необхідності трансформації публічного управління освітніми

послугами. Варто зазначити, що реалізація принципу управління знаннями – це комплексний процес створення, збереження, поширення та ефективного використання інтелектуальних можливостей людини для розвитку організації, в якій ця людина працює.

Запитання: У своїй доповіді Ви зазначили, що рекомендуєте впроваджувати контрактні механізми управління освітніми послугами в умовах цифровізації. Будь ласка, більш розгорнуто поясніть, чому важливе їх запровадження в публічне управління освітою?

Відповідь: Дякую за запитання. Трансформація освітньої сфери сприяє появі нових форм цифрових контрактних відносин. Контрактні механізми забезпечують: укладання договорів в електронній формі; використання кваліфікованого електронного підпису; автоматизоване зберігання документів; швидкий доступ до контрактної документації. Перспективним напрямом є використання технології блокчейну для автоматизованого виконання умов договорів. Смарт-контракти дозволяють: автоматично здійснювати платежі; контролювати виконання зобов'язань; зменшувати ризики шахрайства; забезпечувати незмінність даних. Сучасні інформаційні системи забезпечують: ведення реєстрів договорів; моніторинг виконання контрактів; автоматичне формування звітності; оцінювання ефективності учасників освітнього процесу.

4. Дяченко С.А., д.держ.упр., доц., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання: Окресліть переваги цифрового інструменту контролю якості надання освітніх послуг.

Відповідь: Дякую за запитання. Перевагами використання цифровізації контролю є: скорочення бюрократичних процедур; автоматизований збір інформації; мінімізація людського фактору; підвищення точності оцінювання; оперативне реагування на проблеми; формування доказової бази для управлінських рішень; забезпечення відкритості освітньої системи.

5. Олійник В.В., д.держ.упр., доц., професор кафедри публічного управління та адміністрування Державного торговельно-економічного університету.

Запитання: Попри ефективність цифровізації публічного управління освітніми послугами, вона несе і певні ризики. Чи досліджували Ви їх у роботі?

Відповідь: Дякую за запитання. Дійсно, попри значні переваги, цифровізація в освіті супроводжується низкою ризиків, серед яких: кіберзагрози та витоки даних; нерівномірний рівень цифрової зрілості закладів освіти; недостатній рівень цифрових компетентностей персоналу; алгоритмічні помилки під час автоматизованого аналізу; ризики надмірного контролю та формалізації освітнього процесу; потреба у значних інвестиціях у цифрову інфраструктуру.

6. Марушева О.А., д.держ.упр., проф., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання: Чому у дисертаційній роботі Ви приділили значне місце дослідженню саме цифровій трансформації контрольних механізмів управління освітніми послугами?

Відповідь: Дякую за запитання. В умовах цифрової трансформації контрольні механізми управління освітніми послугами еволюціонують від

традиційних перевірок до комплексних цифрових систем моніторингу, оцінювання та аналітики. Їх впровадження забезпечує підвищення якості освіти, прозорості управлінських процесів, обґрунтованості управлінських рішень та ефективності використання ресурсів. Водночас результативність таких механізмів залежить від належного нормативного забезпечення, розвитку цифрової інфраструктури, захисту даних і формування цифрових компетентностей усіх учасників освітнього процесу. Для системи публічного управління освітою цифрові контрольні механізми стають важливим інструментом забезпечення якості, підзвітності та сталого розвитку освітньої сфери.

7. Майстренко К.М., к.держ.упр., доцент, доцент кафедри бізнесу, адміністрування та права Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього».

Запитання: Серед практикоорієнтованих рекомендацій щодо вдосконалення трансформації публічного управління освітніми послугами в Україні в умовах цифровізації та європейської інтеграції Ви назвали вдосконалення нормативно-правового забезпечення. Поясніть, чому?

Відповідь: Дякую за запитання. Удосконалення нормативно-правового забезпечення цифрового управління освітою має гармонізувати національне освітнє законодавство з європейськими стандартами цифрової освіти та управління даними; закріпити на законодавчому рівні принципи цифрового врядування в освіті, відкритості даних та інтероперабельності інформаційних систем; розробити єдині стандарти електронного документообігу для всіх рівнів управління освітою.

Після відповідей на запитання виступили:

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри національної безпеки та підприємництва Грищенко Ірина Миколаївна.

Грищенко І.М.: Дисертаційне дослідження Бугайчука Олега Руслановича присвячене актуальній і складній проблематиці трансформації публічного управління освітніми послугами.

Тема дисертаційного дослідження є актуальною з огляду на сучасні трансформаційні процеси у сфері наближення до європейського освітнього простору, зростаючі вимоги роботодавців до компетентностей фахівців, потреби у прозорому використанні коштів, що спрямовуються на освітню галузь та ін.

Бугайчук Олег Русланович навчався в аспірантурі Національного університету «Київський авіаційний інститут» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», в повному обсязі виконав освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування», завершив дисертацію на тему: «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації», затверджену рішенням вченої ради Національного авіаційного університету (протокол № 9 від 15 грудня 2022 року), уточнену рішенням вченої ради ФМФМ (протокол №3 від 11 березня 2026 року).

За період навчання Бугайчук Олег Русланович набув теоретичних знань, умінь, навичок і компетентностей, достатніх для вирішення наукових і практичних завдань у публічному управлінні та адмініструванні, провів власне наукове

дослідження. Результати, отримані в ході дослідження, мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

У процесі виконання індивідуального навчального плану Бугайчук О. Р. виявив високу працездатність, загальну ерудицію та наполегливість в опануванні нових навчальних дисциплін.

Вищезазначене засвідчує набуття Бугайчуком Олегом Руслановичем нових знань, умінь, навичок і компетентностей, які допомогли йому на високому рівні виконати наукове дослідження.

У процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи Бугайчук О. Р. проявив себе як самостійний, наполегливий, відповідальний, високоерудований науковець, який уміє поставити і вирішити складні наукові завдання, володіє методами наукових досліджень, комунікаційними та іншими компетентностями, що дозволяють йому цілісно, у логічній послідовності представляти результати власних досліджень, публікувати їх у вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях, обговорювати у науковій спільноті, обґрунтовувати та відстоювати власні наукові досягнення.

Окремі результати дисертації Бугайчука О. Р. є частиною наукових досліджень Національного університету «Київський авіаційний інститут» в межах науково-дослідної роботи: «Теоретико-методологічні засади трансформації публічного управління в умовах дії воєнного стану та післявоєнного відновлення» (НДР № 0125U002024). Доробок автора полягає в обґрунтуванні напрямів трансформації публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації.

Дисертація Бугайчука О. Р. має як теоретичну, так і практичну цінність. Отримані в роботі результати дозволяють забезпечити трансформацію публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації. Основні положення дисертації та отримані результати досліджень висвітлено у 11 наукових працях, з яких 3 статті у наукових фахових виданнях України та 8 тез наукових доповідей.

Усі результати дослідження, що виносяться на захист, отримані особисто здобувачем, є його власним здобутком. Ідеї та елементи наукових праць інших науковців, цитати супроводжуються належними посиланнями на авторів і джерела інформації.

З урахуванням вищезазначеного вважаю, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Бугайчука Олега Руслановича відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та вимогам постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» № 44 від 12.01.2022, а також нормам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року (із змінами) щодо структури та оформлення дисертаційних робіт.

З огляду на викладене, дисертаційна робота Бугайчука О. Р. може бути рекомендована для захисту в разовій спеціалізованій вченій раді КАІ, а її автор заслуговує на присвоєння йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Рецензент дисертаційної роботи, який наголосив на позитивних аспектах дослідження та висловив свої побажання і зауваження:

Легенький М. І., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії держави і права, конституційного та адміністративного права.

Дисертаційне дослідження Бугайчука Олега Руслановича на тему: «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації», присвячене комплексному осмисленню трансформації публічного управління освітою, актуальне, зважаючи на євроінтеграційні процеси України, цифрову трансформацію та екзистенційні виклики, пов'язані з війною в Україні. Робота виконана в межах спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та характеризується цілісністю наукової концепції й методологічною обґрунтованістю.

Обрана проблематика є надзвичайно своєчасною та актуальною. Підтримуючи роботу в цілому, висловив тезу про те, що дисертаційне дослідження Бугайчука О. Р., як і будь-яка ґрунтовна наукова праця, містить окремі положення, що викликають дискусію або потребують глибшого опрацювання. Водночас ці аспекти не знижують загальної наукової значущості роботи та не впливають на її позитивну оцінку.

Хоча загальна аргументація автора Олега Руслановича є переконливою та логічно структурованою, деякі положення роботи потребують більшої деталізації. Зокрема, доцільно було б більш глибоко і системно проаналізувати реальні бар'єри, що ускладнюють запровадження цифровізації в Україні, зокрема, звернути увагу на територіальні громади в різних регіонах України. Такий аналіз міг би включати конкретні технологічні, організаційні, кадрові та соціальні перепони, які стримують розвиток цифровізації в освітній сфері.

Крім того, в роботі слід було б ширше розкрити механізми мотивації персоналу щодо розвитку в них цифрової грамотності. Це могло б передбачати розгляд стимулів, системи заохочень, навчальних програм і заходів підтримки змін, які сприяють більш активному залученню працівників до трансформації процесів надання освітніх послуг.

Водночас вважаю, що ці зауваження не мають визначального характеру і не знижують загальної наукової новизни та практичної значущості отриманих результатів. Вони не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи і не ставлять під сумнів її внесок у розвиток галузі публічного управління та адміністрування.

Дисертація з теми «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації» є змістовним і всебічним науковим дослідженням, яке вирізняється вагомим теоретичним підґрунтям і суттєвою практичною значущістю. Автору вдалося успішно реалізувати поставлені завдання, провести комплексний аналіз актуальних проблем і запропонувати дієві підходи до їх подолання.

Робота відповідає сучасним вимогам до наукових кваліфікаційних праць, відзначається логічною структурою, належним рівнем аргументації та дотриманням принципів академічної доброчесності.

З урахуванням викладеного, вважаю, що дисертація відповідає встановленим нормативним вимогам до робіт на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Лелеченко А.П., д.держ.упр., професор, професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ: Відзначила, що дисертаційна робота справляє позитивне враження насамперед своєю актуальністю, системністю та комплексністю наукового пошуку. Автору вдалося дослідити складну й багатовимірну проблему трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації, поєднавши теоретичний аналіз сучасних наукових підходів із вивченням вітчизняного і зарубіжного досвіду, а також із розробленням практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів публічного управління в освітній сфері. Позитивно оцінюється логічна структура роботи, послідовність викладу матеріалу, належний рівень наукової аргументації та використання широкого кола нормативно-правових, аналітичних і наукових джерел.

Особливу цінність становить те, що автор розглядає цифровізацію не лише як процес упровадження цифрових технологій, а як чинник глибокої трансформації системи публічного управління освітніми послугами. Важливим науковим результатом є інтеграція в дослідження концепції управління знаннями як складової сучасного публічного управління та обґрунтування її ролі у формуванні людського капіталу й підвищенні ефективності управлінських рішень. Вирізняє роботу серед інших досліджень також запропонований автором підхід до розвитку багатостороннього партнерства на основі цифровізації, який поєднує державу, заклади освіти, бізнес, громадянське суспільство та міжнародних партнерів у єдиній системі взаємодії. Орієнтація на мережеву модель управління, управління знаннями та розвиток людського капіталу надає дослідженню сучасного характеру та підкреслює його значущість для подальшого розвитку науки і практики публічного управління та адміністрування.

Зауважила, що подальшої конкретизації потребують окремі аспекти практичної реалізації принципу управління знаннями в діяльності органів публічної влади та закладів освіти. Зокрема, перспективним є подальше дослідження інструментів інтеграції управління знаннями в процесі прийняття управлінських рішень та оцінювання їх результативності.

Дослідження відповідає сучасним науковим вимогам і заслуговує на його представлення у разовій спеціалізованій раді.

Марушева О.А., д.держ.упр., професор, професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ: Зазначила високий науковий рівень дисертаційної роботи, присвяченої актуальній проблемі трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації. Відзначила комплексний характер дослідження, що поєднує аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду, обґрунтування механізмів публічного управління та розроблення авторської

моделі трансформації публічного управління освітніми послугами. Робота виконана на належному теоретико-методологічному рівні та відповідає встановленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Зауважила, що поряд із безперечною науковою та практичною цінністю отриманих результатів, окремі аспекти дослідження можуть бути предметом подальшого наукового опрацювання. Зокрема, це стосується вивчення особливостей використання технологій штучного інтелекту та управління освітніми даними в процесі прийняття управлінських рішень на різних рівнях управління освітою.

Дисертаційне дослідження було підтримано та рекомендовано до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді КАІ.

Олійник В.В., д.держ.упр., доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування Державного торговельно-економічного університету: Зазначив, що дисертаційна робота Бугайчука О.Р. розширює наукові уявлення про трансформацію публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації та пропонує сучасне бачення напрямів його розвитку в Україні. Особливо позитивно оцінюється комплексний характер дослідження, поєднання аналізу зарубіжного досвіду з вітчизняними реаліями, а також обґрунтування механізмів багатостороннього партнерства та авторської моделі трансформації публічного управління освітніми послугами. На увагу заслуговує акцентування ролі людського капіталу, управління знаннями та цифрових технологій як ключових чинників модернізації освітньої сфери й підвищення ефективності управлінських рішень. Отримані результати мають як наукову новизну, так і практичне значення для вдосконалення системи публічного управління освітою в умовах цифровізації, європейської інтеграції та післявоєнного відновлення України.

Зауважено, що подальшого наукового опрацювання потребують питання практичної адаптації зарубіжного досвіду цифрової трансформації освітньої сфери до особливостей функціонування української системи освіти в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Відзначено академічну доброчесність, інтелектуальну дисциплінованість і високий рівень наукової аргументації, що притаманні дисертаційній роботі. Робота відкриває перспективу подальших досліджень євроінтеграційних процесів та заслуговує на підтримку та рекомендацію до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді КАІ.

Дяченко О.А., д.держ.упр., доцент, професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ: Зазначено, що як доповідь дисертанта, так і дослідження загалом свідчать про його високий рівень як науковця і фахівця в галузі знань публічного управління та адміністрування. У роботі наявні всі наукові структурні вимоги (об'єкт, предмет, завдання дослідження та наукова новизна), розв'язано всі завдання, поставлені в роботі. Дисертаційна робота справляє позитивне враження своєю системністю, логічністю викладу та поєднанням теоретичних і прикладних аспектів проблеми. Безумовною перевагою дослідження є його орієнтація на сучасні виклики цифровізації та післявоєнного відновлення України, а також практична спрямованість запропонованих автором рішень.

Рекомендовано виразніше показати місце принципу управління знаннями. У роботі цей принцип заявлено як важливий елемент наукової новизни, однак у

підсумкових висновках його роль могла б бути акцентована більш чітко, зокрема в контексті формування людського капіталу, підвищення якості управлінських рішень та розвитку цифрової культури в освітній сфері.

Дисертаційне дослідження було підтримано та рекомендовано до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді КАІ.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бугайчука Олега Руслановича на тему «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

1. Обґрунтування вибору теми дослідження. Повномасштабна війна в Україні актуалізувала потребу в переосмисленні підходів до управління освітою, оскільки саме людський капітал є одним із ключових чинників стійкості держави та її післявоєнного відновлення. Високий освітній потенціал населення дає Україні змогу ефективно протистояти агресору навіть за умов суттєво обмежених людських і фінансових ресурсів. Водночас динамічний розвиток військових технологій, цифрової трансформації та аграрного сектору засвідчує визначальну роль освіти у підготовці фахівців, здатних забезпечувати інноваційний розвиток, підтримувати економічну стійкість держави та зміцнювати її конкурентоспроможність на світовому рівні.

Безпекова ситуація на території держави, милітаризований державний бюджет, який спрямований на забезпечення обороноздатності України, екзистенційні загрози системі освіти, серед яких руйнування освітніх закладів, демографічна криза, соціально-економічна нестабільність, порушення безперервності освітнього процесу через епідемії та надзвичайні ситуації вимагають нових підходів до управління освітою.

До зазначених викликів слід додати й процес євроінтеграції України в європейський освітній простір, що потребує відповідності вимогам щодо забезпечення якості, доступності та ефективності освітніх послуг.

Актуальність та своєчасність дослідження теми трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації підтверджується також необхідністю реалізації: Національної економічної стратегії України до 2030 року, яка передбачає цифрову трансформацію публічного управління та розвиток людського капіталу через модернізацію освіти; Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, що регулює питання створення цифрового освітнього середовища, розвиток електронного урядування в освіті, впровадження сучасних цифрових інструментів управління; Концепції розвитку цифрових компетентностей, що визначає необхідність формування цифрових навичок громадян та модернізації системи освіти через використання цифрових технологій; Цілей розвитку ООН до 2030 року, зокрема цілі 4 – якісна освіта, цілі 9 – інновації та інфраструктура, цілі 16

– ефективні інституції; Програми цифрового десятиліття ЄС до 2030 року, що спрямована на цифровізацію державних послуг, цифрову трансформацію освіти.

Зазначене зумовлює потребу у комплексному дослідженні теоретичних засад, вітчизняного та зарубіжного досвіду, практики трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації з метою обґрунтування напрямів удосконалення публічного управління освітніми послугами в Україні.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами.

Дисертаційну роботу виконано на кафедрі публічного управління та адміністрування Державного університету «Київський авіаційний інститут» в межах науково-дослідної роботи: «Теоретико-методологічні засади трансформації публічного управління в умовах дії воєнного стану та післявоєнного відновлення» (НДР № 0125U002024). Доробок автора полягає в обґрунтуванні напрямів трансформації публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації.

Тема дисертації відповідає освітньо-науковій програмі «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» в КАІ (зокрема, ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 8, ОК 9).

3. Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад і розробка практичних рекомендацій з трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації.

Для реалізації мети було поставлено такі завдання:

- узагальнити теоретичні засади та сутність публічного управління освітніми послугами в Україні;
- запропонувати періодизацію становлення та розвитку цифрової трансформації публічного управління освітніми послугами;
- дослідити вплив цифровізації на публічне управління освітніми послугами в зарубіжних країнах;
- проаналізувати сучасні підходи до управління освітою, засновані на цифровізації з метою окреслення специфіки європейської моделі публічного управління освітніми послугами;
- виокремити особливості трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах воєнного стану;
- розробити модель трансформації публічного управління освітніми послугами в контексті цифровізації;
- запропонувати практикоорієнтовані рекомендації щодо удосконалення трансформації публічного управління освітніми послугами в Україні в умовах цифровізації та європейської інтеграції.

4. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, пов'язані з формуванням та реалізацією механізмів публічного управління освітніми послугами.

5. Предмет дослідження – трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації.

6. Методи дослідження. У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, що забезпечило досягнення поставленої

мети та вирішення завдань дисертаційної роботи. В основу дослідження покладено системний підхід, який забезпечує цілісне вивчення публічного управління освітніми послугами як складної багаторівневої системи, що функціонує та трансформується в умовах цифровізації в Україні та світі.

З-поміж інших методів *на теоретичному рівні* дослідження використано логіко-семантичний метод – для уточнення понятійно-категоріального апарату дослідження, зокрема змісту категорій «освітні послуги», «публічне управління освітніми послугами», «трансформація публічного управління освітніми послугами», «цифровізація публічного управління освітніми послугами»; методи аналізу і синтезу – для узагальнення наукових підходів до трансформації публічного управління освітніми послугами; індукції та дедукції – для формування теоретичних висновків; узагальнення та систематизації – для впорядкування наукових положень і формування логіки дослідження; структурно-функціональний аналіз – для дослідження сутності та взаємозв'язків механізмів публічного управління освітніми послугами; абстрактно-логічний метод – для встановлення причинно-наслідкових зв'язків і формування узагальнень.

На *емпірично-аналітичному рівні* дослідження використано метод порівняльного аналізу для дослідження моделей публічного управління освітніми послугами в зарубіжних країнах, виявлення спільних і відмінних характеристик їх трансформації в умовах цифровізації; інституційний аналіз – для дослідження діяльності органів управління та особливостей функціонування інституційного середовища в Україні та інших країнах; системно-аналітичний метод – для аналізу нормативно-правового забезпечення публічного управління освітніми послугами; аналіз статистичних і аналітичних даних – для оцінювання сучасного стану функціонування освітніх послуг і впливу цифровізації на управлінські процеси; метод узагальнення зарубіжного досвіду – для визначення ефективних практик цифрового врядування та обґрунтування можливостей їх адаптації в Україні; метод моделювання – для розроблення авторської комплексної циклічної моделі трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації; прогностичний метод – для обґрунтування пріоритетних напрямів удосконалення механізмів публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації та формулювання відповідних рекомендацій.

7. Наукова новизна дослідження: полягає у розв'язанні актуального наукового-прикладного завдання в галузі науки і практики публічного управління та адміністрування, яке полягає у визначенні науково-теоретичних засад трансформації публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації та розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення цих процесів в Україні з урахуванням євроінтеграції, цифрової трансформації та глобалізаційних викликів.

Наукова новизна визначається особистим внеском автора у розв'язання актуального наукового завдання в галузі знань «Публічне управління та адміністрування» та полягає в тому, що:

уперше:

- розроблено комплексну циклічну модель трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації, яка ґрунтується на

принципах людиноцентричності, управління знаннями, відкритості даних та цифрового врядування і, на відміну від існуючих моделей інтегрує механізми цифрового управління, Data-driven Governance, багатостороннього партнерства, цифрового контролю та оцінювання якості освіти у замкнений контур безперервного вдосконалення через систему моніторингу, цифрової аналітики, зворотнього зв'язку та коригування управлінських рішень, що забезпечує підвищення ефективності, прозорості та адаптивності системи публічного управління освітніми послугами в умовах цифрової трансформації та європейської інтеграції України;

удосконалено:

- класифікацію суб'єктів надання освітніх послуг за функціональними ознаками, що дало змогу розкрити багатовимірний характер їх діяльності та визначити специфіку функціонального навантаження кожного суб'єкта в системі публічного управління освітніми послугами, зокрема доповнено перелік функцій органів публічної влади та закладів освіти функцією «управління знаннями» як стратегічним ресурсом держави, що забезпечує ефективність управлінських рішень, інноваційний розвиток та підвищення якості публічних і освітніх послуг;

- перелік механізмів публічного управління освітніми послугами шляхом їх доповнення інтегрованим механізмом багатостороннього партнерства у сфері публічного управління освітніми послугами на основі цифровізації, який на відміну від традиційної вертикальної системи прийняття рішень, передбачає мережеву взаємодію учасників освітнього процесу та спільну відповідальність за результати розвитку освітньої сфери. До складу цього інтегрованого механізму багатостороннього партнерства на основі цифровізації входять механізми: публічно-приватного партнерства; мережевої взаємодії закладів освіти; громадсько-державне партнерство через цифрові інструменти участі; цифрових платформ взаємодії учасників освітнього процесу; грантово-проектний механізм цифрового партнерства; взаємодії освіти, науки та бізнесу; механізм управління освітніми даними (Data-driven Governance);

- класифікацію основних характеристик освітньої послуги як складної соціально-економічної категорії, якій притаманні нематеріальність, невіддільність процесу надання і споживання, складність об'єктивного оцінювання якості, мінливість результатів, висока залежність від освітнього середовища та потреба у післясервісному супроводі, взаємодійний характер, що полягає у залежності якості і результативності освітнього процесу від професійності надавача послуги та активної участі здобувача освіти, індивідуалізований характер та тривалий, відтермінований ефект результатів навчання, регульованість і стандартизація та висока суспільна значущість, що сприяє формуванню людського капіталу, громадянських цінностей, соціальної мобільності та конкурентоспроможності держави;

- теоретико-методичні засади управління знаннями, які через управлінський вимір розглядаються як складова сучасного публічного управління та освітньої діяльності, що забезпечує перетворення індивідуальних знань у стратегічний ресурс держави шляхом обміну знаннями між учасниками взаємодії, системності та безперервності накопичення знань, інноваційності та адаптивності, інтеграції

знань у процес прийняття управлінських рішень, доступності і відкритості інформації, цифровізації процесів управління знаннями, розвитку людського капіталу та організаційного навчання;

дістали подальшого розвитку:

- понятійно-категоріальний апарат предметної сфери дослідження, зокрема шляхом деталізації змісту поняття «трансформація публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації» як закономірний процес глибоких якісних змін у системі публічного управління освітою, що охоплює оновлення управлінської парадигми, інституційних засад, організаційно-правових механізмів, способів взаємодії та інструментів прийняття рішень шляхом інтеграції цифрових технологій у всі рівні управління освітньою сферою. Така трансформація спрямована на формування відкритої, сервісно орієнтованої, мережевої та адаптивної системи управління, у якій на основі цифрових платформ, аналітики даних і партнерської взаємодії держави, місцевого самоврядування, закладів освіти, громадянського суспільства та бізнесу забезпечуються доступність, якість, персоналізація й суспільна релевантність освітніх послуг відповідно до потреб формування цифрового суспільства, розвитку людського капіталу і стратегічних цілей сталого розвитку держави;

- підходи до трансформації функцій закладів освіти, зумовлені глобалізаційними процесами, розвитком економіки знань, змінами ринку праці, цифровізацією суспільства та модернізацією системи публічного управління освітою, а саме: заклади освіти виконують комплекс взаємопов'язаних функцій, серед яких ключовими є реалізація державної освітньої політики, освітня, управлінська, соціально-захисна, науково-дослідна, комунікативна, корекційно-розвиткова, інноваційна, виховна, соціалізаційна, профорієнтаційна, розвивальна, культуротворча, економічна та функція управління знаннями, які забезпечують не лише організацію та реалізацію освітнього процесу, а й формування людського капіталу, розвиток інноваційного потенціалу суспільства, соціальну інтеграцію особистості та підтримку сталого розвитку держави.

8. Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні практико-орієнтованих рекомендацій, спрямованих на трансформацію публічного управління освітніми послугами в умовах цифрової трансформації.

Основні положення, висновки та рекомендації можуть бути використанні в практичній діяльності органів публічної влади для подальшого вдосконалення механізмів публічного управління освітніми послугами в Україні в умовах цифровізації, зокрема:

– *Управлінням освіти Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації* впроваджено рекомендації щодо управління освітніми послугами на основі даних, пропозиції з інтеграції інформаційних систем закладів освіти району та формування єдиного цифрового середовища управління, рішення для забезпечення гнучкого управління освітніми процесами в районі в умовах криз із використанням цифрових інструментів (довідка про впровадження № 108/31-1426 від 24.04.2026);

– *Управлінням освіти, культури, молоді і спорту Великодимерської селищної ради Броварського району Київської області* впроваджено підходи до стратегічного планування розвитку освітніх послуг на основі прогнозування потреб

територіальної громади, елементи адаптації управлінських механізмів до умов невизначеності та ризиків, пропозиції з удосконалення взаємодії між суб'єктами управління на засадах державно-громадського партнерства (довідка про впровадження № 133/01-07 від 24.04.2026);

– Управлінням освіти і науки Броварської міської ради Броварського району Київської області впроваджено рекомендації щодо вдосконалення організаційно-координаційного механізму публічного управління освітніми послугами, які передбачають посилення міжінституційної взаємодії, оптимізацію управлінських процедур і впровадження елементів мережевої координації на місцевому рівні (довідка про впровадження № 6.01-08/6/7369 від 27.04.2026).

9. Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота виконана здобувачем самостійно та містить нові наукові результати у сфері публічного управління та адміністрування, що у сукупності спрямовані на розв'язання науково-прикладного завдання щодо визначення та обґрунтування напрямів удосконалення механізмів публічного управління освітніми послугами в Україні в умовах цифровізації. Усі теоретичні положення, практичні рекомендації, висновки та пропозиції, сформульовані в дослідженні, є результатом особистої наукової роботи автора.

10. Апробація результатів дослідження. Основні ідеї, висновки, пропозиції, отримані в дисертації, оприлюднені на наукових і науково-практичних конференціях, у тому числі міжнародних, всеукраїнських та за міжнародною участю: «Публічне управління та адміністрування: реалії та перспективи» (м. Київ, 2023); «Політ. Сучасні проблеми науки» (м. Київ, 2023); «Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура» (м. Київ, 2023, 2024, 2025); «PROKIB» (м. Київ, 2024); «Молодь і місцеве самоврядування: формування лідерів відновлення та розвитку територіальних громад» (м. Київ, 2025); «Публічне управління в Україні: історичний досвід та перспективи розвитку» (м. Київ, 2026).

11. Публікації. Основні положення і результати дослідження висвітлено в 11 публікаціях, у тому числі: 3 статтях у вітчизняних наукових фахових виданнях, що включені до категорії Б, 8 тезах конференцій.

Список опублікованих праць за темою дисертації

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Buhaichuk, O. The impact of digitalization on public governance of educational services in Ukraine. *Національні інтереси України*. 2026. № 1(18). С. 969-980. [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-1\(18\)-969-980](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-1(18)-969-980)

2. Бугайчук О.Р. Цифровізація публічного управління Європейського Союзу в контексті досягнення цілей сталого розвитку. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 3(11). С. 556-567 [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-3\(11\)-556-567](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-3(11)-556-567)

3. Бугайчук О.Р. Диференціація освітніх послуг в Україні в період цифровізації: управлінський аспект. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2024. Вип. 41. С. 23-28. <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.41.3>

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

4. Бугайчук О. Цифровізація як чинник трансформації публічного управління освітніми послугами в країнах ЄС. *Публічне управління в Україні: історичний досвід та перспективи розвитку*: матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 17 лютого 2026 р.) / за заг. ред. Л.Г. Комахи, А.В. Кожині, Н.М. Корчак, Л.В. Гонюкової, Н.Б. Ларіної. Київ: ННПУДС КНУ імені Тараса Шевченка, 2026. С. 509-510. URL: <https://ipacs.knu.ua/pages/osn/2/news/2166/files/5416ed7e-336d-415b-92eb-60fa32af8003.pdf>

5. Buhaichuk, O. Youth as agents of digital transformation in educational governance. *Молодь і місцеве самоврядування: формування лідерів відновлення та розвитку територіальних громад*: збірн. матер. Всеукр. наук. конф. / за заг. ред. Л.П. Горбатої, І.М. Грищенко. (м. Київ, 5 грудня 2025 р.). Київ: ДУ «КАІ», 2025. С. 69-71. URL: https://www.researchgate.net/publication/404205928_YOUTH_AS_AGENTS_OF_DIGITAL_TRANSFORMATION_IN_EDUCATIONAL_GOVERNANCE

6. Buhaichuk, O. Worldview orientations of digital transformation of public governance and educational services in Ukraine. *Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура*: м-ли XIII Міжн. наук.-практ конф. (м. Київ, 14-15 листопада 2025 р.). Київ: ДУ «КАІ», 2025. С. 38-45. URL: https://umk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2025_KAI.pdf#page=37

7. Buhaichuk, O. Transformational changes in the public management system of educational services in EU countries. *Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура*: м-ли XII Міжн. наук.-практ. конф. (м. Київ, 15-16 листопада 2024 р.). Київ: НАУ, 2024. С. 37-43. URL: https://www.researchgate.net/publication/404205381_Transformational_changes_in_the_public_management_system_of_educational_services_in_EU_countries

8. Бугайчук О. Р. Основні види регулювання освітніх послуг в Україні. *Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародн. участю «PROKIIВ»* (26 березня 2024 р.): тези доп. Київ, 2024. С. 25-27. URL: <https://ndirom.org/wp-content/uploads/2024/06/tezy.pdf#page=25>

9. Бугайчук О. Р. Освітні послуги як об'єкт наукового аналізу: діахронічний та синхронічний аспекти. *Політ. Сучасні проблеми науки*: тези доповідей XXIII міжн. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених (м. Київ, 5 квітня 2023 р.). Київ: НАУ, 2023. С. 14-17. URL: https://ino.kai.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/tezy_polit_2023_nnino.pdf

10. Buhaichuk, O. Forms and types of educational services in Ukraine. *Публічне управління в умовах воєнного стану*: м-ли I наук.-практ. конф. «Публічне управління та адміністрування: реалії та перспективи» / за заг. ред. Л. М. Мельничук; ННІО НАУ (м. Київ, 14 грудня 2023 р.). Київ, 2023. С. 114-117. URL: https://www.researchgate.net/publication/404204996_Forms_and_types_of_educational_services_in_Ukraine

11. Buhaichuk, O. Communicative support in the field of education in Ukraine: challenges and perspectives. *Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура*: м-ли XI Міжн. наук.-практ. конф. (м. Київ, 17-18 листопада 2023

p.). Київ: НАУ, 2023. С. 38-45. URL: <https://www.researchgate.net/publication/404205003> Communicative support in the field of education in Ukraine challenges and perspectives

12. Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг дисертації становить 251 сторінку, із них 213 сторінок основного тексту. Робота містить 2 рисунки, 12 таблиць, 2 додатки. Список використаних джерел налічує 286 найменувань.

13. Характеристика особистості здобувача. Під час підготовки дисертаційної роботи Бугайчук О.Р. проявив себе як відповідальний, ініціативний та цілеспрямований дослідник, здатний самостійно і на високому науково-методичному рівні вирішувати складні наукові та прикладні завдання. У процесі дослідження здобувач продемонстрував ґрунтовне розуміння теоретико-методологічних засад трансформації публічного управління освітніми послугами, механізмів публічного управління та особливостей цифровізації освітньої сфери. Він володіє сучасними методами аналізу публічної політики, дослідження цифрових трансформацій і практичними навичками розроблення пропозицій щодо вдосконалення механізмів публічного управління освітніми послугами відповідно до сучасних суспільних викликів та європейських інтеграційних процесів.

14. Оцінка мови та стилю дисертації. Текст дисертації викладено фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури. Матеріали дослідження оформлені відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України.

15. Відповідність принципам академічної доброчесності.

Дисертація не містить необґрунтованих запозичень та плагіату. У роботі дотримано правила посилання на джерела інформації у випадку використання підходів, положень, тверджень, відомостей. Надано достовірну інформацію про результати досліджень, джерела використаної інформації.

16. Рецензенти рекомендують: відповідно до пп. 15, 16 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, *пропонується такий склад разової ради:*

Голова ради:

Лелеченко Анжела Павлівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри національної безпеки та підприємництва Факультету менеджменту, фінансів та маркетингу КАІ.

Рецензент:

Легенький Микола Іванович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії та історії держави і права, конституційного та адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин КАІ.

Офіційні опоненти:

Мороз Світлана Анатоліївна, доктор наук з державного управління, старший дослідник, провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Військового інституту танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

Палюх Віктор Валентинович, доктор наук з державного управління, старший дослідник, начальник докторантури – ад'юнктури Національного університету цивільного захисту України ДСНС України;

Карпеко Надія Миколаївна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри економіки та публічного управління Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут».

Усі члени разової спеціалізованої вченої ради не мають реального чи потенційного конфлікту інтересів щодо здобувача Бугайчука Олега Руслановича (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника.

У результаті попередньої експертизи дисертації Бугайчука Олега Руслановича і повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бугайчука Олега Руслановича на тему «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації».

2. Вважати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Бугайчука Олега Руслановича відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р., № 502 від 19.05.2023 р. і № 507 від 03.05.2024 р.)

3. Рекомендувати дисертаційну роботу «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації», подану Бугайчуком Олегом Руслановичем на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

4. Рекомендувати Вченій раді затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради:

Лелеченко Анжела Павлівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри національної безпеки та підприємництва Факультету менеджменту, фінансів та маркетингу КАІ.

Рецензент:

Легенький Микола Іванович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії та історії держави і права, конституційного та адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин КАІ.

Офіційні опоненти:

Мороз Світлана Анатоліївна, доктор наук з державного управління, старший дослідник, провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Військового інституту танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

Палюх Віктор Валентинович, доктор наук з державного управління, старший дослідник, начальник докторантури – ад'юнктури Національного університету цивільного захисту України ДСНС України;

Карпеко Надія Миколаївна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри економіки та публічного управління Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут».

Результати голосування присутніх на засіданні докторів наук та кандидатів наук:

“за” – 15

“проти” – немає

“утримались” – немає

Головуючий на засіданні:

професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ,
д.держ. упр., професор

Олександра МАРУШЕВА

Секретар засідання:

доцент кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ,
к.держ.упр., доцент

Тетяна ДЕРУН

ПОГОДЖЕНО:

проректор з наукових досліджень та трансферу технологій КАІ,
д.т.н., професор

Сергій ГНАТЮК